

M1c 1. rész **mintazh**

A zh témakörei:

szétválasztható KDE

elsőrendű lineáris KDE

másodrendű lineáris KDE (csak homogén)

Fontos információk:

1. Számológép és egy A4-es lapnyi saját készítésű vázlat használható, egyéb írott segéd-eszköz (jegyzet, függvénytábla) viszont nem. Együttműködés, másolás esetén az érintettek mérlegelés nélkül elégtelent kapnak.

2. Feleletválasztós kérdéseket teszünk fel.

(a) Az A–E lehetőségek közül mindig pontosan egy válasz a helyes.

(b) Az "egyik sem" opció mindig arra vonatkozik, hogy a többi felsorolt válaszlehetőség közül egyik sem helyes.

Feladatsor a túloldalon.

A megadott kérdések szemléltetik a zh-kérdések jellegét, de a zh típusa és a tényleges kérdéstípusok ettől eltérhetnek!

1. Tekintsük az $y'(t) = t^3(y(t) - 6)$ egyenletet.

(a) Ez az egyenlet

A. autonóm B. másodrendű C. szétválasztható D. harmadrendű E. egyik sem

(1 p.) A B C D E

(b) A kontans megoldások száma

A. 0 B. 1 C. 2 D. végtelen sok E. egyik sem

(1 p.) A B C D E

(c) Az általános megoldás implicit alakja (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges konstans):

A. $y(t) = t^3\left(\frac{y(t)^2}{2} - 6t\right)$ B. $y(t) = \frac{t^4}{4}\left(\frac{y(t)^2}{2} - 6t\right) + c$ C. $\ln|y(t) - 6| = \frac{t^4}{4} + c$

D. $-\frac{1}{(y(t)-6)^2} = 3t^2 + c$ E. egyik sem

(1 p.) A B C D E

(d) Az általános megoldás explicit alakja: $y(t) = \dots$ (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges konstans)

A. $t^3\left(\frac{y(t)^2}{2} - 6t\right)$ B. $\frac{t^4}{4}\left(\frac{y(t)^2}{2} - 6t\right) + c$ C. $6 + e^{t^4/4}$ D. $6 + c \cdot e^{t^4/4}$

E. $6 + e^{t^4/4} + c$

(2 p.) A B C D E

2. Egy kádba sót szórunk, az elkeveredő só $y(t)$ mennyiségét a t idő függvényében az alábbi egyenlet írja le: $y'(t) = 0.05(20 - y(t))$. (A mennyiségeket SI-ben mérjük.)

(a) Konstans megoldás:

A. $y(t) \equiv 0$ B. $y(t) \equiv 20$ C. $y(t) \equiv 50$ D. van, de nem ezek E. nincs

(1 p.) A B C D E

(b) A nemkonstans általános megoldás implicit alakja (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges):

A. $y(t) = 0.05(20y(t) - \frac{1}{2}y^2(t))$ B. $\ln|20 - y(t)| = 0.05t + c$

C. $-\ln|20 - y(t)| = 0.05t + c$ D. $\frac{1}{(20 - y(t))^2} = 0.05t + c$ E. egyik sem

(2 p.) A B C D E

(c) A nemkonstans általános megoldás explicit alakja (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges):

A. $y(t) = 0.05(20y(t) - \frac{1}{2}y^2(t))$ B. $y(t) = 20 + ce^{0.05t}$ C. $y(t) = 20 + ce^{-0.05t}$

D. $y(t) = 20 + e^{0.05t} + c$ E. egyik sem

(2 p.) A B C D E

Ha itt a kezdeti $t = 0$ időpillanatban a só mennyisége 0 kg, akkor

(d) az $y(t)$ megoldás:

A. $y(t) = 0.05(20y(t) - \frac{1}{2}y^2(t))$ B. $y(t) = 20 - 20e^{0.05t}$ C. $y(t) = 20 - 20e^{-0.05t}$

D. $y(t) = e^{0.05t}$ E. egyik sem

(1 p.) A B C D E

(c) hány másodperc múlva éri el a só mennyisége a 10 kg-ot?

A. $20 \cdot \ln 2$ B. $-20 \cdot \ln 2$ C. $2 \cdot \ln 20$ D. 0 E. egyik sem

(2 p.) A B C D E

3. Tegyük fel, hogy az előző feladatban a bejövő só mennyiségét lineárisan növeljük és a 0.05-ös rátát is módosítjuk, mindkettőt általánosan. Az egyenlet így az alábbira módosul: $y'(t) = b(1 + Rt) - Ry(t)$, ahol $R, b > 0$ adott állandók.

(a) A homogén egyenlet általános megoldása (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges):

A. $y(t) + \frac{R}{2}y^2(t) = 0$ B. $y(t) = ce^{-Rt}$ C. $y(t) = ce^{Rt}$ D. $y(t) = 1 - ce^{Rt}$

E. egyik sem **(2 p.)** A B C D E

(b) Az inhomogén egyenlet $y(t)$ megoldása az alábbi alakban kereshető:

A. $y(t) + \frac{R}{2}y^2(t) + bt$ B. $c(t)e^{Rt}$ C. $c(t)e^{-Rt}$ D. $c(t)e^{Rt} + bt$

E. egyik sem **(1 p.)** A B C D E

(c) A (b) pontbeli keresési alak behelyettesítéséből származó segédfeladat:

A. $c'(t) = b - Rc(t)$ B. $c'(t) = (c(t) - R)e^{-Rt} + b$ C. $c'(t) = b(1 + Rt)$

D. $c'(t)e^{-Rt} = b(1 + Rt)$ E. egyik sem **(2 p.)** A B C D E

(d) Összességében, az $y'(t) = b(1 + Rt) - Ry(t)$ egyenlet általános megoldása (ahol $c \in \mathbf{R}$ tetszőleges): $y(t) = \dots$

A. bt B. $bt + ce^{-Rt}$ C. $(bt + c)e^{-Rt}$ D. $bt + e^{Rt}$ E. egyik sem **(2 p.)** A B C D E

4. Elektromágneses rezgőkörökben az $I(t)$ áramerősséget a t idő függvényében az alábbi egyenlet írja le: $LI''(t) + RI'(t) + \frac{1}{C}I(t) = 0$. (A mennyiségeket SI-ben mérjük.) Legyen $L = 1$, $R = 5$, $C = 0.25$.

(a) A karakterisztikus egyenlet gyökei:

A. 1 és 4 B. -1 és -4 C. $5 \pm 4i$ D. 0 és -9 E. egyik sem **(1 p.)** A B C D E

(b) Lineárisan független megoldások:

A. e^t és e^{4t} B. e^{-t} és e^{-4t} C. $e^{5t} \cos 4t$ és $e^{5t} \sin 4t$ D. 1 és e^{-9t} E. egyik sem **(2 p.)** A B C D E

(c) Az általános $I(t)$ megoldás (ahol c , ill. c_1 és c_2 tetszőleges konstans):

A. $e^t + e^{4t} + c$ B. $c_1e^t + c_2e^{4t}$ C. $c_1e^{-t} + c_2e^{-4t}$ D. $c_1e^{5t} \cos 4t + c_2e^{5t} \sin 4t$
E. $1 + e^{-9t} + c$ **(2 p.)** A B C D E

(d) Az $I(0) = 3$, $I'(0) = 0$ kezdeti feltételek akkor teljesülnek, ha

A. $c_1 = 3$, $c_2 = 0$. B. $c_1 = 3$, $c_2 = -1$. C. $c_1 + c_2 = 3$ és $-c_1 - 4c_2 = 0$.
D. $c_1 + c_2 = 3$ és $c_1 + c_2 = 0$. E. egyik sem **(1 p.)** A B C D E

(e) Az $I(0) = 3$, $I'(0) = 0$ kezdeti feltételeket teljesítő megoldás: $I(t) = \dots$

A. Nincs. B. $3e^{-t}$ C. $3e^t - e^{4t}$ D. $4e^{-t} - e^{-4t}$ E. egyik sem, de létezik. **(2 p.)** A B C D E